

FIALKOMÁNIE ANEB STÁLE NEMÁM DOST

Tu musím mít. A tuhle taky nutně potřebuji! Diagnóza: fialkománie. Projevuje se touhou vlastnit všechny fialky na světě, přestože už máme deset podobných. Doma téměř nevětráme, jelikož jsme okna zastavěli patrovými policemi a slivovici rozléváme do kávových hrnečků, neboť ve všech štamprličkách už zakořeňují nějaké lístečky. Postupně se stáváme otrokem svých fialek a rodina začíná uvažovat o tom, zda jsou fialky vhodné alespoň ke konzumaci. Tušíme, že takhle to dále nepůjde. Přichází doba prvního třídění a hledání směru, kterým se chceme při budování kolekce vydat. Dovolte mi jednu osobní zповěď:

Začínala jsem podobně jako většina pěstitelů. Od mládí jsem opečovávala několik běžných fialek zakoupených v květinářství. Když jsem jednoho dne vyhodila všechny rostliny napadené červcem a pořídila si v obchodě nové, brouzdala jsem po internetu, abych se podívala, které barvičky mi ve sbírce ještě chybí. Počítala jsem s deseti, dvaceti fialkami, ale k mému překvapení jich byly tisíce. Během tří měsíců jsem nakoupila přes internet asi stovku nejrůznějších kultivarů. Cokoliv, co mělo více než jednu barvu a pět okvětních lístků, bylo pro mě nepředstavitelně exotické. Bez rozmyslu jsem brala všechno a od všech. Nedívala jsem se napravo ani nalevo, ve svém zaslepení jsem chtěla mít všechny fialky na světě a nejlépe ihned. Poté, co jsem si část sbírky nakazila škůdci, zsvítil varovný signál poprvé: nebrat všechno a už vůbec ne od všech! Rozhodla jsem se, že začnu znovu a lépe.

Našla jsem si spolehlivý zahraniční zdroj listových řízků. Vesměs se jednalo o ruské kultivary, kterým jsem v té době zcela podlehla. Fascinovaly mě obrovské květy připomínající pivoňky, extravagantní barevné kombinace i husté třásnité okraje. Byly jako z jiného světa. Umínala jsem si, že vybuduji největší kolekci ruských fialek u nás a postupně jsem se zbavovala všeho, co nebylo ruského původu. Poté, co část těchto fialek neustále sportovala, část nekvetla zdaleka tak hezky a bohatě jako na fotografiích a část měla příšerný tvar růžice, jsem vystřízlivěla podruhé. A tak jsem se pro změnu zbavovala poloviny ruských kultivarů a nahrazovala je americkými - s jednodušším typem květu, bohatým kvetením a hlavně souměrnou rozetkou. Zanedlouho byly opět všechny parapety plné.

Každodenní péče o 400 rostlin a sazeniček mě velmi vyčerpávala. Pořád jsem zalévala a přesazovala, až jsem se stala skutečným otrokem svých fialek. Tehdy jsem si konečně uvědomila, že musím zvolnit tempo, radikálně snížit počet rostlin a stanovit si konkrétní pěstitelské cíle. Původní sbírku jsem důkladně protřídila a nechala si jen ty nejoblíbenější kultivary. Naučila jsem se, že krásu fialky nelze posuzovat podle jednoho květu z reklamní fotografie, nýbrž podle celkového vzhledu rostliny a jejích vlastností. Přestala jsem se bezhlavě honit za novinkami, které po několika měsících zevšedněly stejně jako mé starší fialky. Pochopila jsem, že není důležité, kolik rostlin a novinek mám doma, důležitější je, zda se o všechny dokáží postarat tak, aby mi přinášely potěšení. Základ mé současné sbírky tvoří pečlivý výběr z americké a ruské selekce, část je věnována miniaturám a chimérám, část retro fialkám. Retro (vintage) fialky bývají neprávem vnímány jako něco podřadného, nudného a nemoderního. Ale já si vážím poctivé práce starých šlechtitelů, kteří o své hybridy pečovali s láskou, nikoliv pro peníze, a cítím potřebu udržovat jejich odkaz. Stejně tak se snažím chránit původní botanické druhy, které jsou na pokraji vyhytnutí.

Podobným vývojem si jistě projde mnoho pěstitelů. Neustále se za něčím honíme, třídíme, vyměňujeme, někdy se i po letech vracíme k tomu, co se nám zpočátku nelíbilo. Nejdůležitější je, abychom měli ve sbírce jen takové fialky, které se nám skutečně líbí, bez ohledu na to, zda jsou právě „in“.